

РЕШЕНИЕ

№ 80

гр. Бургас, 04.10.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АПЕЛАТИВЕН СЪД – БУРГАС в публично заседание на четиринадесети септември през две хиляди двадесет и трета година в следния състав:

Председател: Илияна Т. Балтова

Членове: Десислава Д. Щерева
Янко Н. Новаков

при участието на секретаря Станка Ст. Ангелова
като разгледа докладваното от Десислава Д. Щерева Въззивно търговско дело № 20232001000164 по описа за 2023 година

Производството по делото е образувано по въззивна жалба от И. А. Г., ЕГН ***** против решение №140/09.05.2023 год. по т.д.№89/22 год. по описа на Бургаски окръжен съд, с което е отхвърлена претенцията му против „С. бр." АД ЕИК ***** за отмяна на всички взети решения от извънредно заседание на Общото събрание на акционерите на „С. бр." АД, проведено на 09.03.2022 год.

Решението се обжалва като неправилно, необосновано и постановено при съществени процесуални нарушения.

Сочи се, че въззивникът не е бил призован за съдебното заседание, в което е приключило разглеждането на делото, а съдът не уважил молбата му за отмяна на определението, приключващо делото. Твърди, че за съдебното заседание на 10.04.2023 год. не е получавал призовка, адресът за призоваване не е бил посещаван и не е бил приложен който и да било от способите за призоваване по ГПК. Поддържа се, че така е ограничено правото му на защита, което е основание за отмяна на обжалваното решение и връщане на делото на първоинстанционния съд за ново разглеждане с редовно призоваване на страните.

Твърди се, че изводите на съда са в противоречие със събраните доказателства. Първоинстанционният съд не анализирал твърдените от въззивника противоречия на оспорените решения на общото събрание на акционерите с действащата нормативна уредба и правото на ЕС.

Поддържа се, че съдът не извършил косвен контрол за незаконосъобразност на текстове от ППЗПП, въпреки изричното искане на въззивника и се моли такъв контрол да бъде упражнен от въззивната инстанция. Поддържа се, че ППЗПП е приет в нарушение на чл.19 ал.2 от КРБ, чл.110б, чл.110в ал.1 от ЗППЦК, Насоки за борба с корупцията и почтеност в държавните предприятия на ОИСР, както и при съществено нарушение на процедурните правила за приемане на правилника.

Твърди се от въззивника, че нито ППЗПП, нито текстовете на устава, гарантират равнопоставеност на акционерите, а напротив – предоставят приоритет на Държавата като акционер. Сочи се, че на ресорния министър, упражняващ правата на Държавата, се дава право да решава индивидуално и предварително въпроси за избор на управителни и контролни органи и тъй като държавата притежава 75% от акциите в капитала, има мнозинство в общото събрание при вземане на решенията и на практика става невъзможна каквато и да било отмяна от останалите акционери. Сочи се, че ППЗПП и атакуваните изменения на устава не дават гаранция при провеждане на избора да бъдат защитени интересите на дружеството. Решенията не предвиждат приемане от ОСА на критериите за подбор и за оценка на кандидатите за управителен орган и състава на комисията. Твърди се, че на малцинствените акционери не е осигурена възможност да участват в тази процедура.

Заявява се, че регламентацията, съдържаща се в ППЗПП не дава възможност за равноправно участие на останалите акционери, извън държавата, в процедурата по определяне на критериите за подбор и за номиниране на членове и не предоставя възможност за участие в самата конкурсна процедура.

Моли се за отмяна на обжалваното решение и постановяване на друго, с което да бъдат отменени решенията на ОС на акционерите, взети на 09.03.2022 год. Претендират се разноски за двете инстанции.

Не се ангажират доказателства.

В срока по чл.263 от ГПК е депозиран отговор на въззивната жалба от

„С. бр.“ АД, чрез изпълнителния директор С. Ен., с който се изразява становище за нейната неоснователност.

Поддържа се, че не са били допуснати процесуални нарушения при призоваване на въззивника. Сочи се, че след отказа на Г. да получи призовката, удостоверен от връчителя, призоваване по друг начин се явява безпредметно.

Оспорват се оплакванията за неправилност на решението и се възприемат изводите на решаващия съд, че новоприетите тестове не противоречат на ЗПП и съответстват на КРБ, ТЗ, ЗПП, ППЗПП и ЗППЦК, както и че измененията в устава, касаещи компетентността на ОСА и СД са съответни на законовите текстове и не нарушават правото на равнопоставеност на акционерите.

Въззиваемият поддържа, че в това производство съдът не може да осъществява косвен контрол за законосъобразност на нормативни административни актове, какъвто е ППЗПП.

Поддържа се, че чл.37 ал.2 и ал.3 от ППЗПП предоставят специална компетентност на органа, упражняващ правата на държавата, да проведе конкурсна процедура.

Моли се за потвърждаване на решението и присъждане на разноски.

Бургаският апелативен съд, като взе предвид изложените в жалбата съображения, доводите на страните, събраните по делото доказателства и прилагайки закона, приема следното:

В исковата си молба до Окръжен съд Бургас, ищецът И. Г. претендира да бъдат отменени решенията, взети от Общото събрание на акционерите на „С. бр.“ АД, проведено на 09.03.2022 год., а именно приемане на промени в устава, решение за провеждане на конкурс за избор на членове на Съвета на директорите и възлагане на представителя на държавата, притежаваща 75% от капитала, организацията по провеждането на конкурса по реда и условията на ЗПП и ППЗПП.

В резултат на указанията на съда, ищецът е конкретизирал с молба на л.156 от делото, че счита за незаконосъобразни измененията в следните текстове на устава – чл.15 ал.1 т.4 и ал.2, чл.26 ал.3, чл.27 ал.1, 2, 5 и 8, чл.27а и чл.28. По отношение на взетото решение по т.2 от дневния ред, е уточнил,

че със същото се обслужват едностранно интересите на един акционер – държавата и не се зачитат интересите на останалите акционери, доколкото еднолично от представителя на държавата се определят броя на независимите членове на СД, критериите за подбор, показателите за оценка, методиката и пр.

Ищецът е поддържал, че приетите изменения и допълнения на устава и решението по т.2 от дневния ред са незаконни и нарушават правата на останалите/миноритарните акционери, извън Държавата. Поддържал е, че в устава и в решението по т.2 няма уточнение колко са независимите членове на органа на управление – СД, а директно е пренесена законовата рамка – чл.22 ал.2 от ЗПП, което предоставя по незаконосъобразен начин право на мажоритарния акционер да вземе еднолично решение за броя на независимите членове. Ищецът е поддържал, че уточняването броя на независимите членове и определянето на критериите за подбор, за оценка на кандидатите и тяхната тежест, се извършва еднолично от органа, упражняващ правата на държавата, и така е нарушен принципът на равнопоставеност на всички акционери, не се осигурява гаранция за прозрачност и обективност на конкурсната процедура. Ищецът е въвел твърдения, че нормите на устава са в противоречие с Конституцията, ТЗ, ЗППЦК, ЗПП и правото на ЕС. Поддържал е, че с приемането на ППЗПП Министерският съвет е дал повече права на органа, упражняващ правата на Държавата, и това представлява незаконосъобразен подход, тъй като решенията, в т.ч. и процедурата за избиране и освобождаване на органи за управление и контрол, следва да се осъществява от общото събрание, което да излъчи представители на миноритарните акционери за участие в комисията за избор и накрая общото събрание да избере класираните кандидати.

С обжалваното решение претенцията е отхвърлена. Съдът е преценил, че измененията в устава и приетото решение по т.2 съответстват на ППЗПП, не отнемат правото на ищеца да упражнява правата си на акционер, включително като участва в подбора/конкурса за членове на органите за управление на дружеството, защото предвиждат изисквания към номинираните от държавата лица, чрез органите, упражняващи правата ѝ в публичното дружество.

Обжалваният акт е валиден и допустим – претенцията за защита на

членствените права е предявена от акционер, чиито права не се оспорват от ответното дружество и са представени доказателства за придобиването на акции от капитала му. От съдържанието на въззивната жалба се установява, че решението се обжалва частично – само в частта, с която е отхвърлена претенцията за отмяна на решението по т.1 от дневния ред, с което са приети изменения и допълнения на устава, касаещи състава и избора на членове на съвета на директорите. Тъй като не са изложени оплаквания по правилността на съдебния акт във връзка с приетите изменения на устава извън горните, въззивният съд счита, че в необжалваната част решението е влязло в сила.

От фактическа страна е безспорно по делото, че е било свикано и проведено общо събрание на акционерите на „С. бр.“ АД на 09.03.22 год., на което са присъствали представител на Държавата, притежаваща 75% от капитала, и А. И.ов, притежаващ 5 340 акции или 0,27% от капитала. На събранието са взети решения по т.1 и т.2 от дневния ред, както следва: приети са изменения и допълнения в устава, взето е решение за провеждане на конкурс за избор на членове на СД и за възлагане на представителя на Държавата организиране и провеждане на конкурса по реда и условията на ЗПП и ППЗПП. От приложеното писмо от 19.11.2021 год. на Министъра на туризма се установява, че измененията и допълненията в устава са били наложени от несъответствието на съществуващите текстове за избор на управител или член на колективния управителен или контролен орган с изискванията на ЗПП и ППЗПП.

Най-общо оплакванията на въззивника се свеждат до това, че с измененията на устава са нарушени правата на малцинствените акционери, тъй като те са лишени от възможността да влияят на избора на членовете на Съвета на директорите, вкл. на критериите за провеждане на конкурса.

Няма спор между страните, че „С. бр.“ АД е публично предприятие и публично дружество, поради което за него са приложими както общите разпоредби на ТЗ, така и специалните закони – ЗПП и ЗППЦК. В чл.21 от ЗПП е заложен общият принцип, че всички членове на органите за управление и контрол се избират и назначават след провеждане на конкурс, чиито условия и ред се съдържат в ППЗПП. В чл.33 от ППЗПП са изброени критериите за подбор при номиниране на кандидати за членове на органите за управление и контрол в публичните предприятия, но определянето на

критериите и разработването на методика за оценка, която се предоставя на комисията за номиниране преди стартиране на конкурсната процедура, е предоставено на органа, упражняващ правата на държавата – чл.36 от ППЗПП.

Към момента на провеждане на общото събрание на акционерите на 09.03.2022 год. е в сила редакцията на чл.37 от ППЗПП обн.ДВ бр.40/20 год., която допуска конкурсната процедура за избор на членове на управителните органи в публичните предприятия, които не са категоризирани като "големи", да се проведе или от органа, упражняващ правата на държавата по ред, определен от него, или от комисията по номиниране по реда на раздел III. С изменения, внесени в чл.37 от ППЗПП с ДВ бр.11/23 год., в сила от 01.03.2023 год., се предвижда, че конкурсната процедура за избор на независими членове на органите за управление и контрол в публичните предприятия, които са категоризирани като "големи" по см.на чл.4 от ЗПП, се провежда от комисия за номиниране по реда на раздел III на глава пета, а изборът на представители на държавата в органите на управление и контрол в публичните предприятия се провежда от съответния орган, упражняващ правата на държавата, по ред, определен от него. След приключване на конкурсната процедура номинираните кандидати се предоставят на компетентния орган на публичното предприятие за вземане на решение – чл.48 ал.4 от ППЗПП. Специалните закони изискват в състава на СД да бъдат избрани независими членове - не по-малко от една трета, но не повече от една втора от състава (чл.22 от ЗПП); най-малко една трета от членовете (чл.116 а ал.2 от ЗППЦК).

С процесните изменения, внесени в устава, са възпроизведени точно законовите разпоредби на ЗПП и ППЗПП в сила към момента на провеждане на общото събрание, вкл. с нормата на чл.26 ал.3 от устава се препраща към условията и реда за провеждане на конкурс за избор на членове на СД, регламентирани от горните актове. Независимо от това, че точно е възпроизведена нормативната рамка, при въведено оплакване от въззивника, че неговите членствени права са накърнени поради неравноправно третиране с мажоритарния акционер, този именно въпрос трябва да бъде изследван от съда, като се отчете, че акциите от един клас дават равни права на акционерите им – чл.181 ал.3 от ТЗ – право на глас в общото събрание, право на дивидент и на ликвидационен дял (чл.181 ал.1 от ТЗ). Освен за защита на конкретни членствени права, искът по чл.74 от ТЗ може да бъде предявен и за

контрол за законосъобразност на решенията на дружеството, свързани с дейността му, която е насочена към постигане на обща цел – т.V от ТР №1/06.12.2002 год. по т.д.№1/2002 год. ОСГК ВКС, от което следва, че е необходимо да бъде даден отговор на оплакването за нарушаване на закони от по-висок ранг – КРБ, ТЗ и ЗППЦК, на които, според въззивника, ППЗПП противоречи.

Както се посочи по-горе, с измененията в ППЗПП, обн.ДВ бр.11/23 год., при избора на независимите членове на СД в големите публични предприятия се провежда предварителна номинационна процедура по реда на раздел III, глава пета от правилника, в края на която комисията за номиниране предлага на съответния компетентен орган на публичното предприятие класираните кандидати за вземане на решение – чл.48 ал.4. Компетентният орган разполага с възможността да отхвърли всички кандидати, класирани от комисията за номиниране, като посочи съответните мотиви за това, и да започне нова процедура за номиниране – чл.50 ал.1 от ППЗПП. От това следва, че номинационната процедура има за цел да предложи кандидати за независими членове на управителния орган, но самия избор на членове (в случая на членове на СД) се осъществява от общото събрание, което е видно и от съдържанието на чл.15 ал.1 т.4 от устава. Общото събрание включва всички акционери с право на глас – чл.14 ал.1 от устава, което означава, че въззивникът по никакъв начин не е лишен от възможността да гласува при избора на членове на СД. Той не е лишен и от възможността да номинира кандидати, въпреки, че в ППЗПП не е разписана такава възможност за миноритарните акционери. Възможността за номиниране на кандидати произтича от разпоредбата на чл.223а от ТЗ, чрез която в националното ни законодателство се имплементира Директива 2007/36/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 11.07.2007 година относно упражняването на някои права на акционерите на дружества, допуснати до регулиран пазар, в частност чл. 6 от Директивата, която предоставя право на акционерите, действащи индивидуално или колективно, да включват точки в дневния ред на общото събрание. По този начин малцинствените акционери, притежаващи поне 5% от капитала на дружеството (в тази част чл.223а ал.1 от ТЗ е съобразен с чл.6 пар.2 от Директивата), могат да номинират независими кандидати за членове на СД, чиито кандидатури да бъдат разгледани от общото събрание при открита процедура по избор. Празнотата в номинационната процедура по

ППЗПП за миноритарните акционери може да бъде възприета като противоречие с акт от по-висок ранг, в който случай следва да бъде приложен по-високия по степен акт – ТЗ – чл.15 ал.3 от ЗНА. В случая не е необходимо да се обсъждат оплакванията на въззивника, че първоинстанционният съд отказал незаконосъобразно да извърши косвен контрол за незаконосъобразност на относимите текстове на ППЗПП, тъй като приложим по горните съображения е нормативният акт, предоставящ право на равно третиране на акционерите – чл.223 а от ТЗ.

От изложеното до тук въззивният съд достигна до извод, че с приемането на изменения и допълнения в устава относно състава и избора на членове на СД на ответното дружество не са нарушени правата на въззивника като миноритарен акционер, нито е допуснато нарушение на императивни правни норми. Следва да се отчете, че ЗПП и ППЗПП са приети, за да се изсветлят държавната политика в областта на публичните предприятия и процедурите за номиниране на членове в органите на управление и контрол, но с горните нормативни актове нито се отнемат права на останалите акционери да участват в крайния избор на членове на органите, нито се отнема предоставеното им от ТЗ право на номинация по всички въпроси, вкл. за номиниране на членове. В съответствие със закона е и решението по т.2 от дневния ред за провеждане на конкурс за избор на членове на СД и възлагане на представителя на държавата да организира и проведе конкурса по реда на ЗПП и ППЗПП, като именно в тази процедура въззивникът би могъл пряко на номинира свой представител при условията и в сроковете по чл.223а от ТЗ.

Неоснователни са оплакванията за допуснати съществени нарушения на съдопроизводствените правила от първоинстанционния съд. За заседанието на 10.04.2023 год. ищецът е бил призован редовно при условията на отказ, удостоверен надлежно от връчителя, а отделно следва да се посочи, че при липса на кореспондиращи искания за предприемане на действия от въззивната инстанция за реализиране на нарушени права, доводите за допуснати нарушения са ирелевантни.

Поради съвпадане на крайните изводи на двете инстанции решението следва да бъде потвърдено в обжалваната част.

Водим от изложеното Бургаският апелативен съд

РЕШИ:

ПОТВЪРЖДАВА решение №140/09.05.2023 год. по т.д. №89/22 год.
по описа на Бургаски окръжен съд в обжалваната част.

Решението подлежи на касационно обжалване в едномесечен срок от
връчване на препис от него на страните пред ВКС.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____